

O B S A H

Předmluva	V
Obsah	IX
Úvod	1

DÍL PRVNÍ

PORODNICTVÍ PRAVIDELNÉ, FYSIOLOGICKÉ

1. Anatomie částí porodnický významných

1. Pánev	5
2. Měkké části pánev	10
3. Rodidla ženy	13

2. Fysiologie

1. Funkce vaječníků	18
2. Funkce děložní sliznice	23
3. Vzájemný vztah mezi činností vaječníku, děložní sliznice a ostatních vnitřních rodidel	25
4. Pohlavní hormony	27

3. Těhotenství

1. Oplodnění vajíčka	30
2. Rýhování vajíčka. Další jeho vývoj, uhnízdění	32
3. Vývoj plodového koláče	37
4. Plodové vejce na konci těhotenství	38
5. Plod	39
6. Uložení plodu v mateřském těle	45
7. Trvání těhotenství	47
8. Jak vzniká pohlaví u člověka	49
9. Vliv těhotenství na tělo ženy	50
Hormony za těhotenství	50
Systém nervový	52
Vitaminy	53
Látková výměna	53
Změny v tělních orgánech	54
Změny na rodidlech	55
10. Vyšetření těhotné	58
Anamnesa	59
Zevní vyšetření	59
Auskultace	62
Vnitřní vyšetření	63
Vyšetření a měření pánev	65
Určení postupu naléhající části v páni	68

11. Rozpoznání těhotenství	71
Známky těhotenství	71
Biologické reakce na těhotenství	73
Roentgen	74
Diferenciální diagnosa	74
Rozpoznání, jedná-li se o prvníčku nebo o vicerodičku	75
Rozpoznání mrtvého plodu	75
Určení doby těhotenství a předpověď dne porodu	76
12. Hygiena těhotenství	77
13. Postup lékaře při praenatálním vyšetřování těhotných	79

4. Porod

1. Porodní síly	82
2. Průběh porodu	82
Opovídající bolesti	82
První porodní doba, otevřáci	83
Druhá porodní doba, vypuzovací	86
Třetí porodní doba, lůžková	87
Stav a chování ženy za porodu	91
Rozpoznání, diagnosa porodu	92
Porodní mechanismus	93
3. Porod při poloze záhlavím	94
4. Ošetření rodičky	98
Vedení pravidelného porodu	98
Lékařské vedení porodu. Umělé zkrácení jeho trvání	110
Porodnická čistota, asepse, antisepsie	111
Narkosa za porodu a za porodnických operací	114
Bezbolestné vedení porodu	115
5. Ošetření dítěte po porodu	118

5. Šestinedělí

1. Anatomie a fysiologie šestinedělí	121
Změny na rodidelech	121
Změny na žlázkách prsních	125
Změny na ostatním těle ženy	126
2. Klinika šestinedělí	127
3. Dietetika šestinedělí, ošetřování nedělký	128
4. Diagnosa proběhlého těhotenství a porodu	132

DÍL DRUHÝ

PORODNICTVÍ NEPRAVIDELNÉ, PATHOLOGICKÉ

1. Nepravidelnosti polohy a držení plodu

1. Odchylinky od pravidelného mechanismu při poloze záhlavím	137
a) Polohy přední a zadní kosti temenní	137
b) Zvýšená flexe hlavičky	140
c) Nepravidelné točení při poloze záhlavím	140
d) Hluboké příčné postavení hlavičky	140
e) Vysoké přímé postavení hlavičky, vysoký přímý stav	141
2. Deflekční polohy hlavičky	142
a) Poloha temenem čili předhlavím	142
b) Poloha čelní	144
c) Poloha obličejová	147

3. Polohy koncem pánevním	151
4. Polohy šikmé	163
5. Polohy příčné	164
6. Naléhání a výhřez malých plodových částí a pupečníku	168
2. Nepravidelnosti pánev	
1. Pánev s defekty pánevního pletence	172
2. Pánev nepravidelně skloněná	172
3. Příliš široká pánev	172
4. Úzká pánev	173
Rozdělení zúžených páv	173
Vliv úzké pávne na těhotenství	182
Vliv zúžené pávne na porod	182
Prognosa porodu při zúžené páv	185
Diagnosa úzké pávne	188
Therapie při zúžené pávni	191
3. Nepravidelnosti pohlavního ústrojí a orgánů sousedních	
1. Nepravidelnosti vulvy	197
2. Nepravidelnosti svalstva a vaziva pánevní spodiny	198
3. Nepravidelnosti pochvy	198
4. Nepravidelnosti dělohy	201
a) Hypoplastická, infantilní děloha	201
b) Zdvojení dělohy a pochvy	201
c) Těhotenství v rudimentárním rohu	202
d) Nepravidelné polohy dělohy	203
e) Zánečlivá onemocnění děložního těla	208
f) Nepravidelnosti děložního hrudla	208
g) Novotvary dělohy	210
5. Nepravidelnosti vaječníku a vejcovodu	212
6. Nepravidelnosti vaziva pánevní dutiny	213
7. Nepravidelnosti močového měchýře	214
8. Nepravidelnosti konečníku	214
4. Nepravidelnosti plodového vejce a jeho částí	
1. Nepravidelnosti choria	216
a) Zásnět hroznovitý	216
b) Mola hydatidosa destruens	218
c) Chorionepithelioma	218
2. Nepravidelnosti amnia	219
3. Nepravidelnosti vaku blan, předčasný a pozdní odtok plodové vody	220
4. Nepravidelnosti plodového koláče	221
a) Nepravidelnost utváření koláče	221
b) Předčasné odloupnutí koláče nasedajícího normálně	222
c) Výhřez plodového koláče	224
5. Nepravidelnosti plodové vody	224
a) Málo plodové vody	224
b) Mnoho plodové vody	225
6. Nepravidelnosti pupečníku	226
7. Nepravidelnosti plodu	228
a) Zrůdy	228
b) Neobvyčejně velký plod	234
c) Mnohočetné těhotenství	235
d) Nebezpečí hrozící plodu za těhotenství a porodu	240
e) Smrt plodu za těhotenství a porodu	242
f) Zdánlivá smrt plodu	244

8. Nepravidelnosti usídlení plodového vejce	249
a) Vcestné lůžko	249
b) Usídlení lůžka v děložním hrdle	262
c) Mimořádžní těhotenství	262
5. Nepravidelnosti vypuzovacích porodních sil	
1. Nepravidelnosti porodních bolestí	278
a) Slabé porodní bolesti	279
b) Příliš silné porodní bolesti	281
c) Křečové porodní bolesti	281
d) Poznání nepravidelností porodních bolestí	283
e) Léčení	284
2. Nepravidelnosti břišního lisu	291
6. Poruchy třetí doby porodní a doby poporodní	
1. Zadržení koláče plodového	293
2. Zadržení části koláče	299
3. Zadržení blan	299
4. Poporodní krvácení z ochabnutí děložního svalu	299
5. Vchlípení a vychlípení dělohy	305
7. Poranění rodidel	
1. Usury	309
2. Trhliny	310
a) Trhliny dělohy	310
b) Trhliny pochvy	318
c) Trhliny vulvy a hráze	320
8. Poruchy v trvání těhotenství	
1. Potrat	326
Příčiny a průběh potratu	326
Diagnosa potratu	329
Léčení	330
Horečnatý potrat	337
Poranění při potratu	339
Umělý potrat (lékařský a kriminální)	342
2. Předčasný porod	346
3. Porod opožděný, přes čas	347
4. Zamklý potrat, zamklý porod	347
9. Nemoci v gestačním období	
A. Nemoci v těhotenství a za porodu	
1. Těhotenské toxikosy	349
a) Vrhnutí těhotných	352
b) Těhotenské slintání	355
c) Těhotenská obstipace a ileus	355
d) Těhotenská játra	356
e) Těhotenský zánět ledvinových pániček	357
f) Eklampsismus	358
g) Těhotenské dermatosy	369
h) Těhotenské neuropathie	369
ch) Chorea gravidarum	370
i) Těhotenská tetanie	370
j) Psychosy za těhotenství a v puerperiu	370
2. Vitaminy a těhotenství	371
3. Poruchy v systému endokrinném	378

4. Nemoci přidružené	380
a) Infekční choroby a těhotenství	380
b) Tuberkulosa a těhotenství	381
c) Příjice	384
d) Kapavka	387
e) Nemoci srdce, cév a krevního oběhu	390
f) Nemoci ústrojí zažívacího	393
g) Těhotenství a choroby nervového systému	395
h) Nemoci mozkové	396
ch) Duševní choroby	396
i) Nemoci mýchy	396
j) Poruchy zrakového ústrojí	396
k) Nemoci krve	397
l) Nemoci močového ústrojí	398
m) Úrazy, poranění a gestační činnost	399
n) Otravy	399

B. Nemoci a nepravidelnosti šestinedělí

1. Horečka omladnic	400
Příčiny horečky omladnic	401
Postup infekce, vznik onemocnění	403
Pathologie a nosologie septického onemocnění	404
Záněty vulvy a pochvy	406
Záněty dělohy	406
Záněty přívěsků děložních	407
Záněty vaziva v malé páni	408
Zánět pobřišnice	409
Onemocnění žil	410
Celková sepsa	413
Diagnosa	416
Prognosa	417
Léčení	418
2. Onemocnění v šestinedělí vzniklá ze specifické infekce	434
a) Diphteria puerperalis	434
b) Tetanus puerperalis	435
3. Krvácení v šestinedělí	436
4. Nepravidelnosti a onemocnění prsu	439
a) Nedostatek vývoje prsů a nedostatečná tvorba mléka	439
b) Nadměrný vývoj prsů a nepravidelné vyměšování mléka	441
c) Nepravidelnosti prsních bradavek	441
d) Zánět prsů	443
5. Náhlá smrt ženy za těhotenství, porodu a šestinedělí	445

DÍL TŘETÍ

PORODNICKÉ OPERACE

Úvod	451
1. Porodnické instrumentarium	453
2. Příprava k operaci	455
3. Operace přípravné	
1. Rozšíření hráze a pochvy	457
2. Rozšíření děložního hráze a brancky	459
3. Zavedení porodu, umělý porod	467

4. Pomocné porodnické hmaty k vybavení plodu nebo hlavičky	471
5. Porodnické kleště	473
6. Operativní výkony při porodu koncem pánevním	
1. Poloviční extrakce, manuální pomoc	495
2. Extrakce celého plodu	502
7. Obrat	
1. Obrat zevní	507
2. Obrat vnitřní	508
8. Operace zmenšovací. Embryotomie	
1. Kraniotomie	518
2. Dekapitace	525
3. Embryotomie v užším slova smyslu	527
9. Rozpolcení pánve	528
10. Císařský řez.	531

DÍL ČTVRTÝ

SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O MATKU A O DÍTĚ OTÁZKY POPULAČNÍ

Úvod	543
1. Ovlivnění populačního vývoje	547
a) Ovlivnění porodnosti	548
b) Ovlivnění úmrtnosti	550
2. Péče o matku a dítě	551
a) Požadavky a prostředky této péče	551
b) Naše dosavadní zařízení v péči o matku a dítě	558
c) Cesty reforem péče o matku a dítě	565

DÍL PÁTÝ

DÍTĚ NOVOROZENEC

Primář MUDr Josef Frantál

Úvod	573
1. Fysiologie novorozence	
A. Donošený zralý novorozeneck	574
1. První ošetřování novorozence	576
2. Přirozená výživa novorozence	578
3. Umělá výživa novorozence a kojence	581

B. Nedonošený, nezralý novorozeneč	588
1. Vliv prostředí na nedonošeného kojence	588
2. Ošetřování nedonošeného novorozence	589
3. Přirozená výživa nedonošeného novorozence	590
4. Umělá výživa nedonošeného novorozence	591
2. Pathologie novorozenče	
1. Porodní poranění	593
Poranění kůže a podkožního vaziva	593
Vnitrolební krvácení	593
Obrny periferních nervů	595
Poranění svalů	596
Poranění kostního systému	596
2. Poruchy související s přeměnou životosprávy	597
Pokles na váze a exsikace	597
Poruchy krve a krvetvorných orgánů	598
a) Ikterus neonatorum	598
b) Fetální erythroblastosy	599
c) Krvácení u novorozeneců	601
3. Vrozené vadu u novorozenče	604
4. Onemocnění novorozenče z infekce	610
A. Nespecifické	
a) Onemocnění pupečníku	610
b) Kožní infekce	613
c) Infekce vstupující horními cestami dýchacími a traktem zažívacím	617
d) Sepsis u novorozenče bez zjistitelného pramene infekce	620
e) Erysipel	621
B. Specifická infekce dětského věku	622
C. Specifické nemoci	625
a) Přijice, syfilis	625
b) Tuberkulosa	627